

سوالات درس پنج منطق دهم

سوالات صحیح ، غلط :

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام عبارت غلط است :

- 1) استدلال استقرایی در صورتی است که از مقدمات کلی به نتیجه ی جزئی برسیم.
- 2) استفاده از نام یا نشانه ای از شرکت معتبر در برخی شرکت ها ناشی از استدلال تمثیلی غلط است.
- 3) استدلال تا کنون همه ی کلاغ هایی که دیده ایم سیاه بوده اند پس ممکن نیست هیچ گاه کلاغ سفیدی پیدا شود یک نوع استدلال تمثیلی است.
- 4) قیاسی که اجزای نتیجه در میان مقدمات پخش شده اند قیاس استثنایی است.
- 5) مهمترین مبحث منطقی تعریف است به گونه ای که حتی عده ای منطق را علم تعریف دانسته اند.
- 6) گاهی در بحث با دیگران تنها در پی غلبه بر آنها هستیم.
- 7) استدلال زرناب و استقرا نقره زر اندود.

سوالات جای خالی :

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید :

- 1) استدلال استقرایی از به رسیدن است و نتیجه نیست.
- 2) استدلال قیاس از به رسیدن است و از حمایت می کنند.
- 3) استدلال استقرایی از نظر و در سطوح مختلفی قرار دارند.
- 4) در استدلال تمثیلی اگر صرفاً یک رابطه و باشد استدلال یک تمثیل و است.

سوالات تشخیصی :

1- نوع استدلال های زیر قوت و ضعف یا اعتبار یا عدم اعتبار آنها را مشخص کنید؟

الف) از همان مغازه نان ساندویچی بخر. دفعه قبل نان هایشان خیلی خوب بود.

ب) توصیه دانش آموزان پایه به شما: مراقب باش درس فلسفه سال بعد شما خیلی سخت است. چون من به سختی از آن نمره گرفتم.

ج) رانندگی بدون زنجیر چرخ در این کوهستان برفی خطرناک است. ماشین های بسیاری بدون زنجیر چرخ در این کوهستان گرفتار شده اند.

د) استخوان مرغ را نباید به گربه ها داد. استخوان باعث خفگی آنها شده است.

2- چه شواهدی در لباس و ظاهر افراد می تواند به شما در استنتاج بهترین تبیین از میان احتمالات ذیل کمک کند؟

الف) پیش فرض اول: افراد بی خانمان در کنار پیاده رو می خوابند. پس احتمالا او بی خانمان است و خوابیده است.

ب) پیش فرض دوم: افراد معتاد در کنار پیاده رو می خوابند پس احتمالا او معتاد است و مواد مخدر مصرف کرده است.

ج) پیش فرض سوم: افراد بیمار در کنار پیاده رو می افتند پس: احتمالا او غش کرده است و باید با اورژانس تماس بگیریم.

3- نوع هر یک از استدلال هایی را که در موارد زیر بکار رفته چیست؟

الف) هر اسبی که تا بحال مشاهده شده است دستگاه تنفس داشته است پس تمام اسب ها دستگاه تنفس دارند.

ب) حسن می گوید : برادرم با استعداد است زیرا رفتارش با حسین که با استعداد است مطابقت دارد.

ج) چون همه ی انسان ها فانی هستند لذا سقراط هم فانی است.

د) هنگامی که از شباهت رنگ اب انار با اب زرشک حکم کنیم که اب انار هم ترش است.

سوالات چهار گزینه ای :

1- استدلال کلی به جزئی و استدلال جزئی به کلی چه نوع استدلالی است؟

الف) استقرایی - تمثیلی

ب) قیاس - تمثیلی

ج) تمثیلی - قیاس

د) قیاس - استقرایی

2- استدلالی که به دلیل مشابهت ظاهری به امری می رسیم موصوف به چه عنوانی است و در چه مواردی به کار می رود؟

الف) تمثیلی - ادبیات و علوم تجربی

ب) استقرایی - روان شناسی و علوم تجربی

ج) تمثیلی - ادبیات و روان شناسی و صنایع هوایی

د) استقرایی - علوم تجربی و آمار

سوالات جور کردنی :

1- موارد سمت راست را با موارد سمت چپ انطباق دهید.

1) استدلال دوری

الف) برهان

2) استدلالی که در علوم تجربی به می رود .

ب) استنتاج بهترین تبیین

3) استدلال استقرایی

ج) مصادره به مطلوب

4) تمثیل

سوالات کوتاه پاسخ :

- 1) شیوه های نقد استدلال تمثیلی را نام ببرید.
- 2) قیاس به چند دسته تقسیم می شود نام ببرید.
- 3) هدف کدام نوع استدلال درک حقیقت است؟
- 4) در چه نوع استدلالی در پی اقناع دیگران هستیم؟
- 5) گاهی در بحث با دیگران تنها در پی غلبه بر آن ها هستیم به چنین استدلالی چه می گویند؟
- 6) افلاطون برای بیان نظریه خود از چه نوع استدلالی استفاده می کند؟
- 7) اصطلاح قوی و ضعیف در کدام یک از استدلال ها استفاده می شود؟
- 8) وقتی احتمالات گوناگون را بررسی می کنیم، کدام یک از روش های استدلال استقرایی را به کار برده ایم؟
- 9) به استدلال هایی که در علوم تجربی و انسانی به کار می روند چه می گویند؟
- 10) یکی دیگر از اهداف استدلال اقناع دیگران است در گذشته چنین استدلال هایی را در چه فنی بررسی می کردند؟
- 11) استدلال هایی که در جهت شکست دادن طرف مقابل به کار می رود چه نام دارد؟
- 12) موارد کاربرد تمثیل را بنویسید.
- 13) موارد کاربرد استقراء را بنویسید.
- 14) تمثیل در ادبیات چه نام دارد و چند نمونه از آن را نام ببرید
- 15) بر اساس منطق سنتی ارسطویی استدلال به چند دسته کلی تقسیم می شود؟
- 16) چه تفاوتی میان قیاس اقترانی با قیاس استثنایی وجود دارد؟
- 17) برای نقد استدلال تمثیلی از چند روش می توان استفاده کرد؟

18) هنگامی که شرایط استفاده از استقراء را به درستی رعایت نمی کنیم دچار چه مغالطه ای می شویم؟
مثال بزنید.

19) شیوه استقرایی در علوم آماری بر چه اساس بنا شده است؟

سوالات تشریحی :

- 1) استدلال تمثیلی برای رسیدن به نتیجه از چه چیزی استفاده می کند و چه فایده ای دارد؟
- 2) چند مورد از کاربرد تمثیل در علوم مختلف را بیان کنید .
- 3) آیا استدلال تمثیلی استدلالی قوی است و نتیجه ای یقینی دارد؟
- 4) چرا استدلال تمثیلی استدلالی ضعیف است؟
- 5) استدلال تمثیلی چگونه می تواند موجب مغالطه گردد؟ با یک مثال توضیح دهید .
- 6) چگونه می توان استدلال تمثیلی قوی تری داشت؟ و آیا نتیجه آن قطعی می شود؟
- 7) شیوه های نقد استدلال تمثیلی را بنویسید :
- 8) منظور از توجه به وجوه اختلاف در شیوه های نقد استدلال تمثیلی را با ذکر مثالی توضیح دهید :
- 9) استدلال استقرایی را با مثال توضیح دهید .
- 10) شیوه استقرایی در علوم آماری بر چه اساس بنا شده است؟
- 11) آیا استدلال استقرایی نتیجه یقینی دارد؟ چرا؟
- 12) چرا استدلال استقرایی از نظر قوت و ضعف در درسطوح مختلفی قرار دارند؟
- 13) استقراء چه کاربردی در علوم تجربی دارد؟ مثال بزنید .
- 14) برای داشتن استنتاج استقرایی قوی رعایت چه نکاتی لازم است؟

- 15) استنتاج بهترین تبیین را با مثال توضیح دهید ، در چه جاهایی کاربرد دارد ؟
- 17) استدلال قیاسی را با مثال توضیح دهید .
- 18) استدلال قیاسی چند نوع است ؟ نام برده و با ذکر مثال توضیح دهید .
- 19) بر اساس چه اهداف متفاوتی از انواع مختلف استدلال استفاده می کنیم ؟
- 20) برهان را تعریف کنید و برای چه هدفی از آن استفاده می کنیم ؟
- 21) برای هدف "درک حقیقت" از چه استدلالی استفاده می کنیم ؟ چرا؟
- 22) خطابه را تعریف کنید و برای چه هدفی از آن استفاده می کنیم ؟
- 23) برای "غلبه بر دیگران" از چه استدلالی استفاده می کنیم ؟ چرا؟
- 24) برای "اقناع دیگران" از چه استدلالی استفاده می کنیم ؟ چرا؟
- 25) جدل را تعریف کنید و برای چه هدفی از آن استفاده می کنیم ؟
- 26) در خطابه یا فن بیان سخنران به چه نکاتی باید توجه کند :
- 27) در کتاب های منطق چه فنونی برای جدل ذکر می کنند ؟
- 28) استدلال تمثیلی را با مثال توضیح دهید .
- 29) به چند مورد از کاربرد تمثیل در علوم مختلف اشاره نمایید .
- 30) آیا تمثیل یقین آور است ؟ چرا؟
- 31) چرا استدلال تمثیلی استدلالی ضعیف است؟
- 32) بایک مثال توضیح دهید چگونه استدلال تمثیلی می تواند موجب ایجاد مغالطه شود ؟
- 33) در چه صورت می توان استدلال تمثیلی قوی تری داشت ؟ آیا نتیجه یقینی است ؟
- 34) شیوه های نقد استدلال تمثیلی را بنویسید ؟

- (35) استدلال استقرایی را با مثال توضیح دهید؟
- (36) مبنای استقرا در علوم آماری بر چه اساس بنا شده است؟
- (37) استقراء چه کاربردی در علوم تجربی دارد؟ مثال بزنید؟
- (38) شرایط استقرای قوی را بنویسید.
- (39) استنتاج بهترین تبیین را با مثال توضیح دهید؟ در کجا کاربرد دارد؟
- (40) استدلال قیاسی را با مثال توضیح دهید؟
- (41) قیاس بر چند قسم است چگونه تشکیل می شود؟
- (42) بر اساس اهداف مختلف در زندگی از انواع استدلال استفاده می کنیم نام برده؟ هدف هر یک بیان کنید.
- (43) استدلال استقرایی چگونه استدلالی است؟
- (44) مبنای علوم تجربی چه استدلال هایی است؟
- (45) تمثیل و استقراء و قیاس برای چه اهدافی به کار می روند؟
- (46) چرا استدلال تمثیلی باعث ایجاد مغالطه می شود؟
- (47) چگونه می توان یک استقرا قوی داشت؟
- (48) شرایط استقرای قوی را بنویسید.
- (49) چگونه با استفاده از استدلال های استقرایی قوی می توان مبنایی برای علوم تجربی پیدا کرد؟ مثال بزنید.
- (50) منظور از مغالطه ی تعمیم شتاب زده چیست؟
- (51) استدلال استقرایی شامل چه مواردی می شود؟
- (52) کاربرد استنتاج بهترین تبیین در چه مواردی است؟
- (53) انواع قیاس را با مثال نام بنویسید.

54) وجه تسمیه اقترانی برای قیاس اقترانی چیست؟ با مثال توضیح دهید.

55) اهداف (کاربرد) استفاده از استدلال را نام بنویسید.

56) یکی از کاربردهای (اهداف) استدلال درک حقیقت است. بگویید به چه معناست؟

57) چگونه تعداد نمونه ها نسبت به کل جامعه ی آماری می تواند نسبت مناسبی داشته باشد؟ با ذکر مثال توضیح دهید.

58) از شرایط استقرای قوی این است که نمونه ها باید متفاوت و تصادفی باشند. با یک مثال این عبارت را توضیح دهید.

59) توجه به "وجه اختلاف" چه چیزی را برای ما روشن می کند؟ توضیح دهید.

60) چگونه می توان استدلال تمثیلی را نقد کرد؟

61) چگونه پیدا کردن استدلال تمثیلی مخالف می تواند باعث نقد استدلال تمثیلی شود؟

62) آیا استدلال تمثیلی یک استدلال قوی و بی نقص است؟ چرا؟

63) مغالطه تعمیم شتابزده چگونه مغالطه ی است ؟ با مثال توضیح دهید.

گروه فلسفه و منطق، منطقه 5 شهر تهران